

Szerkesztőség és kiadó hivatal
S. Péter-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETŐMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli pausz...
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ide intéendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kézektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Hasábsopitások egyszeri beiktatásáért 5kr.
Hirdetési díj minden hirdetésért külön 30 kr.
Hirdetési díj 4 hasábsopitásokért 20 kr.
Hirdetési díj vagy reklámot magában foglaló
ujdság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debrecze. Szombat, május 14.

93. szám.

A választások és románok.

Budapest május 13.

(—th.) Közéledvén a választások, ismét volt szerencsénk egy román nemzetgyűléseit járszó értekezlethez, melyen a „román kerület képviselői” — mint ez urak magukat nagybűszkén s az igazságnak semmiképen sem megfelelőleg nevezik — újra kijelentették, hogy a román nemzet érdekeinek s méltóságának az eddigi tartózkodó politika felel meg. Kijelenték, hogy ragaszkodnak továbbra is az 1881-ki programhoz, melynek első pontja Erdély számára autonómia követelése, s ennek román érdekei megvilágítására negyedik pontja az általános szavazati jog. Míg a fő kivánságaikba az „erőszakoskodó” magyar nemzet bele nem egyezett, addig játszik a román urak a makacs gyermek szerepét, míhez képest elhatározták, hogy az erdélyi választásoktól teljesen távol maradnak, a tágabb magyarországi választásokban pedig csak azon kerületekben vesznek részt, hol a román lakosság számaránya a diadalra jutás reményével kecsegtet. Elhatározták végül, hogy a határozatukat egy küldöttség útján indokolt emlékiratban az uralkodóval is közölni fogják.

A dús gazdag Mocsonyi-család, bár három tagja volt a gyűlésre kiküldve, attól távol maradt, a legnevesb Mocsonyi azonban, a Sándor megvívásztalta némileg az effeleit megütött s gyanakodni kezdő gyűlekezet szívére nyilatkozattal, hogy ő és családja látatlanban s egészen hozzájárulnak a gyűlekezet minden határozatához. — Mit el is hiszünk, miután tudjuk, hogy a család megjelenését csak a nem régiben elhalálozott Mocsonyi György miatti gyász akadályozta meg.

Hát bizony nem sok szavunk van e határozat miatt a mi kedves román polgártársainkhoz. Kívánjuk, hogy soha se csalódjanak azon reményükben, mely

szert ez uton vágyaik kielégítésre fognak találni. Ami egyrészt hihető is, mert a sok nagy politikusként a passzivitás folytán hiedre helyezése folytán ezek nemzedéke lassan kivesz, s maga a nép aztán könnyen megfogja találni a magyarral való egymást megértésnek útját. Ezekkel a mostani vad koripheusokkal hiába vitatkozunk! Ők mernek alkotmányosságról beszélni, s a magyar alkotmányt kisebbíteni, holott éppen ez a magyar alkotmány volt az, melynek árnyékában a századok óta vagy tán ősidők óta fogva más népek alá rendelt román nép jelesei, kiválói, szabaddá, nemessé, gazdaggá s az ország sorsára befolyás gyakorlóvá emelkedhetek ki.

Azt merik mondani, hogy Magyarországnak nem való az alkotmány! De azt is bebizonyították, hogy nekik, a vad, makacs gyűlölségben dolgozó coripheusoknak ahoz semmi érzékük sincs; mert különben a királyhoz való deputáció-küldés helytelensége s meg nem engedte volna, szemükbe ötlött s eszükbe jutott volna, hogy uralkodó s népe közt a felelős kormány a közvetítő az alkotmány szerint. Egy oly értekezlet, mely ily határozatot képes hozni, absolute semmi joggal sem bír arra, hogy alkotmányossági kérdésben szavának vagy véleményének súlyt tulajdonítsanak.

Allást foglalt a gyűlekezet a magyarosítás ellen is, akár mely oldalról jöjjön is az. Nos a kormánytól e tekintetben nincs mit félniük; de annál inkább tartanak az erdélyi közművelődési egylettől, ez csak az előladosított magyarokat akarja visszahódítani. Hát csak féljenek. Ez egylet a magyar társadalom aktiójaként működik; a magyar társadalomnak szent kötelességét teljesíti; annak működését a románok meg nem akadályozhatják, sőt konok magatartásukkal csak erősödését idézhetik elő.

Az országgyűlés berekesztése és a választások. A országgyűlést — ő felsége

május 26-án trónbeszéddel rekeszti be. A képviselő választások tehát a június 16-tól 25-ig terjedő időközre iratják ki. Irányi és Helyi képviselők interpellációra Tisza miniszterelnök a jövő hét folyamában fog válaszolni.

Külföld.

A szerb királyné krími útjához kötött pauszláv reménykedések és nagyralátások ellenében, melyek még a belgrádi kormányválságot is kombinációk körébe vonták — tanusított skepsisünk és tartózkodásunk teljes igazolást nyer egy hiteit érdemlő torrásból származott újabb információ által, mely szerint van ugyan kormányválság s ez holnap valószínűleg véget ér az új kabinet megalakítása által, de sem bel, — sem kölpolitikai tekintetben rendszerváltozásról szó sem lehet.

A „Nordd. Allg. Ztg.”-nak Bosznia-ra vonatkozó, nagy feltűnést keltett leleplezése, mint az orosz sajtó nyilatkozataiból következtetni, aligha elérték a célját, melynek érdekében irattak. Daczára minde erőlködésnek, az oroszok rokonszenuve még sem fordul Németország felé. Egyik szövívő orosz lap hibáztatja ugyan Gortsakow herceget „rövidlátásáért”, de azért ugymond, az orosz nép igen jól tudja, mit tartson Németországról és a német politikusokról. A mellett még azt is megjegyzi, hogy e leleplezések a legprimitívbb ildommai is ellenkeznek.

Majd előáll egy volt orosz diplomata s azt mondja egy muszka lapban, hogy a keleti háborút megelőzőleg voltak ugyan szigorúan bizalmas tárgyalások Bécs és Pétervár között, de azok sikerre nem vezettek; meghusultak.

Pártélet Biharmegyében.

Beöthy László fogadtatása.

Derecske, május 9.

Beöthy László báránai képviselőjelölt derecskei fogadtatásáról, adjuk a következő, részletes tudósítást.

A fájdalom és örömmünepét ül tegnap közégünk, midőn jelenlegi, szeretett képviselőnk: Nádányi Miklós a beszámoló és es egyttal bucsu — képviselőjelöltünk: Beöthy László pedig programbeszédeiket megtartani körünkbe érkeztek. A szemekben rezgett köny tünusitá, hogy meyy-

nyire fájlalja e kerület, e község, hogy a házának oly derék és sokoldalú munkása lelép a politikai pályáról s családja körébe vonul vissza; csak azon tudat szolgál vizsgálatásul, hogy az a szív, mely eddig együtt érzett velünk, ezental sem szűnik meg értünk dobogni, és hogy ajánlott maga helyett egy férfit Beöthy László személyében, kinek eddigi mulja is biztosított, hogy az elődöt méltó utód fogja követni.

A fogadtatás minden tekintetben fényesen sikerült. Képviselőnk és képviselőjelöltünk Szunyogh Loránd a b. utjalusi járás népszerű főszolgabírója, Tardy Sándor, Fráter Barna, ifj. Nádányi Miklós és Tardy György társaságában érkeztek meg. A nagyszámu küldöttség közte Derecske és Tépe község intelligentiája és előjárósága — a község határánál üdvözölte az érkezőket s szónokuk Lamos Ede és Makó László községi jegyző adtak kifejezést meleg szavakban azon fájdalomnak és örömmek, mit jelenleg szívünk éreznék.

A választók után megindult a hosszú kocsis sorból álló menet s mindeütt, a hol elhaladt, szólni nem akaró éjzenés követte. A község háza elé érve képviselőnk lépett a már akkor igen szép számban összegyűlt választókhoz, s először is megköszönve az iránta 6 éven át tapasztalt bizalmát kijelenté, hogy magán körülményei miatt a jövő országgyűlésre mandátumot nem vállalhat; majd meggyőző szavakban rámutatott a kormány minden tekintetben nyilvánuló hasznos működésére és végre községünk szociális érdekéről, a belvizek rendezéséről szó ott melynek megvalósítását — jóllehet megszűnik e község képviselője lenni a jövőben is szívén hordja. A beszéd végével kitört lelkes éjzenés lecsillapultával Beöthy László vette át a szót s igazán mindenkit elragadó higgadt, tárgyilagos beszédben számolta el a jelenlegi kormányának a gazdasági, honvédelmi és kulturális téren — a mit nagy hazánkfa Kossuth Lajos legutóbbi levelében is elismer — kifejtett tevékenységét. Elvégezvén beszédét, mindenki sietett gratulálni az ifju szónoknak, ki ezen a téren is a parlament egyik disze leend.

Dében a „Szarka” fogadóban disze ebéd tartott, melyen természetesen nem hiányoztak a sikerült pohárköszöntők. Először Eder János ez. kanonok szözlött lelkes szavakban éltetvén az ifju jelöltet; majd Nádányi Miklós a hazaért és a báránai főbíró Eder Jánosért, Fráter Barna s Szunyogh-családért, Beöthy László Nádányi Miklósért, Futó Jeré-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Egy pólyás gyermek emlékirataiból.

Weisz Juliántól.

(K. V.) Most jelent meg Unflad Albert liposzi kiadónál egy új kötet, az ösmert kitűnő humoristától, budapesti elsőrendű hírlapirótól Weisz Juliántól, a ki Jókai műveinek német fordításával a magyar irodalomban is sok érdemet szerzett. Az új kötet a fenti címet viseli, s Stettenheim (Wippen) világhírű humorista ítélete szerint e mű egyike a német irodalmi termékek legeredőbb, legszellemebb és leghumoristikusabbjainak.

A szerzővel baráti összeköttetésünknel fogva abban a helyzetben vagyunk, hogy az új könyv első fejezetét közölhetjük.

Az első nap.

Születésemkor egyáltalán nem éreztem magam új zülöttnék. Sőt ellenkezőleg, olyélérzékenyül haugulabam voltam, mintha néhány száz év óta azon gondolkodtam volna ezen az unalmas világon: hogy voltaképpen érdemes-e a fáradságért, egyáltalán élni. Ugyanis alighogy a napvilágot megláttam, már is ösmert-éget kötöttem egy kiállhatatlan öreg dávával, a ki enyem egy forró fürdőbe dugott és ott egy darabig föni engedett. Ez a forró fogadtatás kevés örömet szerzett, mert az a j) asszony nagyon is istim bánt velem, és én tudára adtam, hogy efféle erőszakoskodásokat nem szeretek.

Meggyezéseimnek kevés eredménye volt, de miután az okosabb enged, hallgattam, és szó nélkül eltűrtem az öreg asszony szerelmi vállomásait. — De mit is tehettem

volna? Ő erősebb volt, mint az én csekélységem.

— Azt hiszem, hogy leány! mondá az öreg asszony élénken, miközben utolsó három fogát mutatta.

Atyám, a ki közlemben állott, barátságatlan tekintet vetett felém, míg anyám a kinek szép nagy ágyában feküdtem boldogan mosolygott.

Engem végtelen bosszantott atyám barátságatlan tekintete, a melylyel érdemtelenül suytott. Egyszerűen és szerényen csak annyit mondtam: „Mélyen tisztelt szüleim! Ne higyenek ennek az öreg asszonynak; nem vagyok én teány, hanem ellenkezőleg szerencsés vagyok fü lehetni.”

A jelen voltak nem értették meg fájó kiáltásomat, s minél jobban kiáltottam, fájdalom annál kevésbé látszottam megérteni. Atyám, előítéletben megerősítve, a következő erős kifakadásra ragadtatta magát: „Ugy ordít! — ez csak női személy lehet! Rehabilitálásom csak később következhet be. Miután már eléggé átfőztek, a kannibal asszony kivett a forró vízből, megszáritott, s szégyenkezve sipogta: „Pardon, tévedtem mégis fü.”

Anyám most fájón mosolygott, atyám pedig boldogan, és én az örömtől nehányszor felkiáltottam, a mi atyámnak a következő jóslatra adott okot: „Enekes lesz, — a hangja erőteljes, . . . az operaház mesés gaget fizet tagjainak!”

Anélkül hogy ezen f. ltevére figyeltek volna, egy párnába pólyáztak be, az öreg asszony tömötelen köteléket hozott mozgásba, s nekem úgy tetszett, mintha egy pánczéba dugtak volna. Nehányszor szöltam hozzá: „Olvassa el Knigge!” „Érintkezés az emberekkel” című könyvét. De ő nem hagyta magát háborgatni. Nehány kanál théat adott, s nekem ezt a vizenyős italt kellett szür-

csölnöm, holott elfelejtettek bele ramot tenni. Pedig én nagyon szeretem a rumot.

Az öreg dáma ezután egy hatalmas asszony-ság karjaiba tett, s tiszteletteljes köszönéssel távozott, mialatt biztosította szüleimet, hogy nemcsak az atyámra de az anyámra is hasonlítok: „Szakasztott olyan.”

Atyám erre kivett a nagy asszony karjaiból s így szölt hozzám: „Isten hozott fiam. Búszke vagyok rád, mert már most is látom, hogy belőled nagy szellemű ember lesz . . .”

— Oh, kérem . . . uram . . .! szakitottam őt félbe slázattal.

— Nőni fogsz, — folytattá ő. Népszónok leszesz mint Lassale és Gambetta mert nekem csak az az egy kivánságom van . . .
— Nagyon szjálom, hogy már az első napon is nézeteltérés van közöttük, — szöltam én ingerülten, — én nem akarok Sassale lenni, s még a klassikus szép Heléna kedvéért sem hágyom magam meglövetni. Az élet kellemetlen ugyan, de ha már egyszer széléfaklyáját meggyújtottam előttem, — akkor ne is oltak el azt egyhamar . . .

— Hogy ordít ez a fü! mondta haragosan az atyám, a ki ugy látszik, egy szöt sem értett abból a mély pilosofióból, a mit kifejtettem . . . „Ebből az ordításból következtetve ez a fü talán, — mégis leány!”

Ez a sértés bosszantott. Indigna tiómnak olyan formán adtam kifejezést, mint sok színházlatogató: — elaludtam.

A mint újra felébredtem, ugy találtam, hogy atyám és anyám afölött vitatkoznak, vajjon milyen névre kereszteljének.
— Richard, mondá atyám. Richard nem rossz név, Lövenhercz Richard, Wágner Richard stb.

Nagy emberek szeretik a Richard nevet.

— Az isten szerelméért, szölt anyám, minden inkább csak ne Richard. Mindig III Richárdra gondolnék és egyetlen éjszaka sem tudnék nyugodtan aludni.

— Hadd hívják hát a gyereket Jánosnak? Ez a név most nagyon divatos. Hopf-er János, Makart János!

— Nem nem, — ellenezte anyám. Jancsinak hívnak minden szölgát.

— Mit tartasz Frigyesről?

— Az a név nagyon mindennapi. —

— Bálint sem rossz?

— De nem stylszerű.

— Hát Romeo.

— Az nem illik a mi örégi német szöba berendezésünkhez.

— Mi történnék, ha p. o. Móze-re keresztelnék? — kezdé atyám. Ez a név mai napság ritka és nem rosszul cseng.

Atyám fontolóra vette a komoly dolgot. En azonban felszóltam: „Engedjen meg uram, ez tul megy a fiétán is. Miért ne hívhat mindjárt Aronnak?”

— Abrahám, — szölt atyám anélkül, hogy nézetemet figyelembe vette volna, — Abrahám is jó régi általános ösmert név.

— Mélyen tisztelt atyám, — kiáltottam én, — talán mint az egyszeri meg-megboldogult Abrahám, ön is felakarja áldozni egyetlen gyermekét? — Elfelejtü ő, hogy én újszülött csecsemő vagyok, nem pedig valami öreg zsidó?

— Hallgass! — kiáltott atyám hangosan. — De én nem engedtem s még makrancosabb lettem. Anélkül, hogy genioztam volna magam szöltam: „Uram, ha azt akarja hogy öngyilkos legyek, akkor kereszteljének mindzokra a nevrekre. Hívjanak Mózesnek, Aronnak, Abrahám és Izsáknak, de azon a napon a melyen a világ megindja, hogy ezeket az ösrégi testamentombeli neveket visse-

miás az idegen s jelen volt választóként, Szóke Mihály, Nadányi Miklós és Beöthy László. Mondtak pohárköszöntőket, végül pedig Fráter Barna Beöthy Lászlót a szomszédos hosszupályii választókerület nevében üdvözölte.

Az ebéd kitünő kedély hangulattal délutáni 5 óráig tartott, a midőn képviselőnk és jelöltünk, lelkes választók által kísérve a szomszédos Tépe községbe távoztak.

Itt Nadányi Miklós rövid beszédében mondott megalapított Beöthy László ajánlotta magát a választók jóindulatába. Majd kezdetét vette a tánc és mulatság, mely Tépe község derék jegyzője Makó László és kedves neje vendégszeretettel, fűszerezve Szunyogh Loránd kitünően előadott nótáival — a reggeli órákban végződött.

Az a lelkes fogadtatás, a melyben szeretett jelöltünk Beöthy László részese volt, azt hiszem meggyőzte az ellenzékét arról hogy többé már nem oly erős vár számára Derecske, mint eddig s éri ezt magis.

Bárki lesz is az ellenfél, megvagyunk róla győzde, hogy minek lesz a diadal s már is bátran kiálthatjuk:

Eljen Beöthy László bárándi kerület országgyűlési képviselője!!

Sárréti.

Napi hírek.

A „Debreczeni Ellenőr“ gyűjtése a tüzkárosultak javára:

Eperjes javára.

Utolsó kimutatásunk	71 frt — kr.
Kardos László ur	15 „ — „
Vecsey Viktor ur	5 „ — „
Weisz Mózes ur	5 „ — „
A kis Kemény Irénke gyűjtése	45 „ — „
Szabó Ferenczné asszony	2 „ — „
Koncz Elek ur	3 „ — „
A róm. kath. fiúiskola 2-ik osztály növendékei	1 „ 25 „
Özv. Tamássy Károlyné urnő	1 „ — „
Tamássy Béla ur	1 „ — „
Dr. Tihanyi Sámuel ur	4 „ — „
Összesen	108 frt 70 kr.

Nagy-Károly javára

Utolsó kimutatásunk	50 frt — kr.
Kardos László ur	10 „ — „
Vecsey Viktor ur	5 „ — „
Trázi György ur	1 „ — „
Weisz Mózes ur	5 „ — „
T. J. ur	1 „ — „
Gerzon Ödön örnagy ur	3 „ — „
Szabó Ferenczné asszony	2 „ — „
Koncz Elek ur	3 „ — „
A róm. kath. fiúiskola 2-ik osztály növendékei	1 „ 25 „
Özv. Tamássy Károlyné urnő	1 „ — „
Tamássy Béla ur	1 „ — „
Dr. Tihanyi Sámuel ur	4 „ — „
Összesen	87 frt 25 kr.

Toroczkó javára.

Utolsó kimutatásunk	27 frt — kr.
Kardos László ur	2 „ — „
Vecsey Viktor ur	2 „ — „
Szabó Ferenczné asszony	1 „ — „

Tamássy Béla ur	1 „ — „
Özv. Tamássy Károlyné urnő	1 „ — „
Tikos István tanuló	50 „ — „
Dr. Tihanyi Sámuel ur	2 „ — „
Összesen	36 frt 50 kr.

Csik-Kézmás javára.

Kardos László ur	3 frt — kr.
Összes gyűjtésünk	235 frt 45 kr.

Tanulni vagy nem tanulni? Ez a kérdés. György Endre országgyűlési képviselő azt óhajtaná, hogy a debr. jogászok modern nyelveket is tanuljanak, s a tisztántul. ref. egyházkerület imént lefolyt közgyűlésén, mint a tanügyi bizottság egyik tagja sajnálkozva jegyezte meg, hogy keveseli azon joghallgatók számát, kik a francia s különösen az angolnyelv hallgatására jelentkeztek, daczára, hogy kedvező alkalom kínálkozik erre, s azon nézetnek adott kifejezést, hogy „ez a tény a jogakadémiai ifjuság alacsony műveltségi színvonalára enged következtetni“. E jóakaratu felszólalásáért azok a joghallgatók, akik sem francziául, sem angolul sem németül nem akarnak tanulni (fájdalom, elég sokan vannak) elhatározták, hogy György Endrének macskazénát adnak. Mint futó tűz terjedt el tegnap a mozgalom híre a városban s a rendőrség is elég korán értesült róla. Beszéltek, hogy György E. este 7 órakor elutazott, de azért nagy gyülekezés támadt a piacon. A debreczeni közönség még soha sem részesülvén macskazéni élvezetében, természetesen, hogy sok kíváncsi jelent meg a piacon. A rendőrség közbelépése megakadályozott minden csoportosulást, s azt lehetett volna hinni, hogy az este nyugodtan elmúlt. Azonban a jogászok egyenként, melléktutózkodások kimentek a vasuti indóházhoz, s ott gyülekeztek. Ugy látszik, ők jobban voltak értesülve, mint a rendőrség, mert az étteremben csakugyan rákadtak György Endre képviselőre, ki a 10 órai vonattal Budapestre szándékozott utazni. A diákegyeszerre, egy csapatban tolt be a váróterembe, s odabent éktelen lármát kezdett, füttyölt, tombolt és „A b e z u g o l t“. György E. nyugodtan nézte a jelenetet. Pár szál rondőr közbe akart lépni, de György E. képviselő figyelmeztette a rendőröket, hogy ne akadályozzák az ifjuságot kedvtelésében. „Hadd mulassanak“. — Es így tartott a zajongás a vonat elindulásáig az indóháznál, — bent a városban pedig az éber rendőrséget a közönség dirigálásában, a lovas rendőrök ide oda nyargalásában nem zavarta meg senkisé. A vonat elindulása után az ifjuság bevonult a városba s elfogyasztotta — a cukor füttyölőket, melyeket a macskazéni céljára vásároltak. A budapesti egyetemi ifjuság tanulhatna a mieinkől, a kik a hasznost a széppel így összetudják kötni, s a macskazéniél olyan füttyölőket használnak, a melyeket meg is lehet szopogatni. — Visszatérés után a Collegium előtt gyűlt össze az ifjuság, s itt Falusi Árpád

De megjegyzéseim eredmény nélkül maradtak. Az öreg asszony kedvtelével csak tovább folytatta borzasztó játékait. Végre elfogyott a türelmem. „Asszony! — kiáltoztam, — mit jelent ez a sértő behintés. Hagyd abba, ha az életed kedves.

„Uram hallgat réám, a mire én ifju tudom egész erejéből ordítom: Mádám, ön igazán csak egy — madám!“

— Pólyázza be megint Mayerne asszony, — mondá atyám, és keletlen fogadott szót az öreg asszony. Ezután karjaiba vett, megbámult és rázendítette a ceterum censeot „Egészen az apja!“

Következett a legrosszabb. Az óriási asszonyosság, a kiről már elébb beszéltem, magához ragadott, és ajkaimra csókot nyomott. Aztán szégyenkezve kitérte keblét s ajkaimat mellére nyomta.

— Milyen rosszak ezek az asszonyok! — akartam felkiáltani, de már lehetetlen volt; betűnték a számam, s fojtogatni kezdtek . . . Oh milyen kegyetlen a világ!

Néhány percig tartott magához szorítva ez az asszony, és némi pirulással vallom meg, hogy nagyon jól esett. Ebben a pillanatban arra a tejjel mézrel folyó mennyei világra gondoltam . . . Aztán beburkolta magát (mint a hegyek a felhőkbe) és a bősöbbe fektetett.

Csend és nyugalom vette körül csekélységemet, és talán ajkaimon mosolylyal szunynyadtam volna el, ha atyám első napom utolsó pillanatát el nem keserítette volna. A bősöb felé hajolt és így sottogott:

— Aludj édesen Jeremiásom!

Felakartam kiáltani, de hangom felmondta a szolgálatot.

Igy mult el életem első napja.

És még vannak emberek, a kik csudálkoznak, ha valaki pessimista lesz.

joghallgató tartott lelkesült beszédet. — Ezzel a nagy nap véget ért, melyre azonban, reméljük, hogy pár év múlva higgadt megfontolás után nem örömet fognak visszaemlékezni az abban résztvettek s akkor majd maguk is elismerik, hogy bizony okosabb lett volna a György Endre szavát megfogadni és tanulni. Ez azután czáfolat lett volna.

György Endre képviselő ur ma Budapestről a következő sürgönyt intézte ft. Révész Bálint püspök urhoz: „A tegnap esti tüntetés kellemetlenül érintett, mert nehezen szolgálnd jogászaink magasabb értelmiségének bizonyítékául. Remélek tőlük alaposabb demonstrációt, tudniük a modern nyelvek szorgalmasabb tanulását. Kérem Méltóságodat tudomásukra hozatni, hogy ezen reményben teljes készséggel megbocsátók nekik és a magam részéről kérek részökre lehetőleg teljes elnézését.

Népünnepély. Holnap lesz tehát megtartva a városi nagyerdőn az iparos ifjusági egyesület által nagy előkészülettel rendezett népünnepély. Ha az idő is kedvező lesz, mit méltán lehet várni, mert a fagyos szentek igen jól viselték magukat, akkor a népünnepély fényes sikere iránt, kétség nem forog fent. A felállított árusátrakban következő hölgyek fognak közreműködni: Riesz Henrikné, Riesz Károlyné, Huber Józsefné, Huber Jolánka, Huber Szeréna, Lőrincsik Lászlóné, Lőrincsik Ilona, Reke Gusztávné, Veréb Lajosné, Molnár Ambrusné, Zavilla Anna és Ilona, Toth Ilonka, Toth Linka, Brischa Gyuláné, Egey Miczike, Kiss Ilonka, Szunyogh Jánosné, Forgách Károlyné, Kerekes Albertné, Grünvald Józsefné, Grünvald Terézke, Pájer Irén, Gréf Ilona, Margit és Gizella, Birinyi Eszterke, Nagy Róza, Megyery Emma, Szathmári Erzsike, Faragó Istvánné, Polgári Róza, Surányi Lászlóné, Kovács I. Nagy Irén, Kiss M. Sarina Emma. Az ünnepély d. u. 2 órakor veszi kezdetét. A területen négy pénztár lesz felállítva. Racz Károly zenekara a Dobos pavillon előtt egész nap fog működni, valamint este a pavillonban rendezendő táncigalom alkalmával is. Az árusátrak mellett tartandó népmulatságnál Zsiga Józsi zenekara fog működni. Este fél kilenc órakor ingyen szemléhető tüzi játék lesz, melynek bevezető után kezdetét veendő a pavilonban a hangverseny, melynek műsora következő: 1. Nyitány Előadja Racz Károly zenekara. 2. „Dal a magyarr“. Erkel Sándortól. Előadja az egyleti dalárkör. 3. Szavaltat. Előadja Kovács József ur. 4. Népdal egyveleg. Lányi Ernőtől. Előadja az egyleti dalárkör. 5. Wieniawsky „Legenda“. Hegedűre zongorakísérettel. — Előadja: Teutsch Konrad és Steuacker Sándor urak. 6. Tarka madár. Kernertől. Előadja az egyleti dalárkör. 4. Induló. Előadja Racz Károly zenekara. A hangversenyhez szükséges Bősendorter fűtő zongora Schmidt S. raktárából adatott át. A hangverseny után a táncigalom veszi kezdetét, mely hihetőleg reggelig fog eltarthatni. A helyi vasat kivételesen egész éjjel fog közlekedni.

Uj sétatér a debreczeni közönségnek. Az épülő dohánygyár 25 kat. holdnyi területű óriási udvara körül Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester ur rendelete a városi mérnöki hivatal most eszközli azt a befűtést, melynek költségeit a kormányal kötött szerződés értelmében a város házi pénztára tartozik viselni. E nagy terület, melynek 3 oldala 700 folyó ölet tesz 5 sor akác és jegenye fával ültetett körül, mely miután a gyártelep közvetlen a város alatt fekszik, előreláthatólag kedvező sétahelyül fog szolgálni a közönségnek. A telep nyugold oldalán már több száz méternyi hosszúságban elvannak ültetve a fák s jelenleg a keleti oldalon dolgozik nagyszámú munkás a fasorok helyének planirozásán s pár nap múlva megkezdik a fák ültetését is. Gyorsan halad a befejezéshez a hatalmas két emeletes pipa-dohánygyári főépület építése is. Az óriási vasoszlopos termek már be vannak vakolva, s kivülről az első emelet díszítésén dolgoznak. Már megkezdették a gépház 33 méternyi magasságra tervezett gyárkérményének építését, s nagy téglamennyiség várakozik a raktáraknak építésére is.

A hortobágyi sajtócsiszító szövetkezett e hó 15-én vagy is holnap tartja meg reggeli 10 órakor a városháza nagy termében beszámoló közgyűlését.

5500 frt a bögömb. A Szent-György napi debreczeni vásár alkalmával egy uri ember zsebéből ismeretlen tettes 4500 fítot emelt ki a helybeli rendőrség nyomozást indított meg és a gyanu egy Berki Gyula nevű cigányra esett, mert Debreczenben egy százast akart felváltani. A gyanu alapján Berki letartóztaták, de konokul tagadott mindent; felesége azonban elárulta, hogy férje a napokban Nagyváradon járt a bögömböt reperáltatni. A debreczeni rendőrség egy detektivet küldött át szerdán Nagyváradra, ki az ottani rendőrség egyik tagjával mint a „Szabadság“ írja folytatta a nyomozást a tegnappellől nap — foly a mán és sika-

rült neki kipuhatólni, — hogy Berki csakugyan ott járt, valami sógoránál tartózkodott, ahonnan csakugyan reperálni, küldte a bögömböt Barabas ottani hangszarké-szítőhöz. A bögömböt azért kellett reperálni, mert a zsebelt pénz abba volt elrejtve, és a kivevéskor szenvedett sérülést. Elutazása előtt több helyen megvendégelte Berki fekete rokonait és fizetés előtt mindig ürügyet talált a kimenételre és egy-egy öt forintosall tért vissza, melyet környezete hol egyik, hol másik tagjának adott át a fizetés eszközlése végett. A bün részese is le vannak tartóztatva s ma vagy holnap át is kísértetnek a helybeli kir. ügyészséghez Berkiné a testvére is el van fogva. Az 5500 forint Pallagi István makói 58 éves ur emberé volt, ki sértéseket vásárolni jött Debreczenben; de itt egy kocsmában sokat talált inni s ekkor lopták el tőle pénztét.

Az „István“ gőzmalom április hóban Fiuméba 1.276.00, Triesztbe pedig 2242.00 g, lisztet szállított. a legtöbbet minden vidéki malom között.

Egyházkerületi közgyűlés. Az egyházkerületi közgyűlés csütörtök délutáni és pénteki ülésén kisebb fontosságú, leginkább csak egyes ekklézsiákat vagy magánosokat érdeklő s legnagyobb részben egyházmegegyékről felebeztett ügyek kerültek tárgyalás alá és nyertek elintézését. Az ülésen tegnap már áll voltak jelen 10—12-en A közgyűlés örömmel hagyta jóvá a h. m. vásárhelyi főgymnasium fenntartó testületének azon intézkedését, hogy a Kovács Ferencz és neje nagy alapítványának karnatai az ottani gym. tanárok képzettségének (utazások, jutalmazások) és a tanszer gyűjtemények gyarapítására lesznek fordítandók. A m. sziget. lyceum bevételi és kiadásai alapos átvizsgálása végett, melyet az e végül kiküldött bizottság ezuttal nem eszközölhetett, a lyceum kormányzósága az 1884-5-diki megvizsgált számadások s a szükséges felvilágosítások bekérőndöknök határozott. Olvasott a közoktatásügyi miniszter leirata, melyben — a debreczeni főgymnasium V. VII. és VIII. osztályiban is a tanulók létszáma már 3 év óta törvényes maximumot meghaladván —, az a tekintetben előírt intézkedések foganatosítását helyezi kilátásba, s egyuttal az osztályok tantermei viszonyának leírását hozzá felküldetni kéri; a mi már meg is történt. A közgyűlés e tárgyban beváródnak határozta a miniszter továbbá intézkedését. A leégett m. szigeti lyceum is az eperjesi collegium ujra építése érdekében kibocsátott adakozásokra buzdító felhívások az esperesek utján körözteni fognak. A Debreczen városi tanács azon értesítése, hogy miután az énekes könyv 53-dik kiadásából már csak 6900 db. példány áll rendelkezés alatt, az 45-dik kiadás ügyében is megette az intézkedéseket tudomásul vétetett. A u. bányai egyházmegegyének a stola ügyet az egész egyházkerületben együttes szabályozása irani indítványa javaslatával végett kiadatott az esperesi karnak.

A város jöteknység. Csütörtöki számunkban írtuk, hogy a főiskolai bent lakó tanuló ifjuság egy átutazó szegény csángó-magyart felruházott s tovább utazhatása végett 20 frtot gyűjtött össze részére. Ugyanekkor — hiányos értesülésünk alapján — mintegy panaszolag említtett fel, hogy a városi hatóság egy fillért sem adott e szegény bevándorló székkü testvérek, de czára hogy jelentkezett a polgármesteri hivatalnál. Ezen hírünkkel szemben illetékes helyen felkerestünk annak kijelentésére, miszerint a polgármesteri hivatal a város pñztárából, miről a nyilvántartási naplóból személyesen is meggyőződünk, öt forintot utalványozott a szegény csángónak. A legszűkebb készséggel adunk helyet e helyreigazításnak.

Eljegyzés. Stern Izidor helybeli fiatal kereskedő eljegyezte Svaroz Armin gálzácsi földbirtokos leányát Ilona a kis-asszonyt.

Gyászjelentés. A debreczeni kollégium tanárkarai Lengyel Zsigmond halála alkalmából a következő gyászjelentést adták ki. „A debreczeni ev. ref. főiskola összes tanárkara mély fájdalommal tudatja, hogy a jeles és buzgó tanár, felejtethlen kartárs LENGYEL ZSIGMOND, ki a debreczeni ev. ref. főiskolában, alapos tudományos készsítéssel ernyedetlen kötelességérzettel 34 évig viselte a tanári hivatalt f. é. Május 12-én nehány napi súlyos szenvedés után 72 éves korában meghalt. A boldogultnak földi maradványai f. é. Május 14-én d. u. 3 órakor fognak a 807 számú háztól a czepléd utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Debreczen 1887. Május 12. Aldás és béke poraira!“

A theologus majális rendező bizottsága intézkedett, hogy a helyi vasut hajnalokor a résztvevő közönség rendelkezésére álljon.

Debreczen a tüzkárosultaknak. Városunk közönsége, ugy a városi hatóság is, mint mindig tenni szokta, most is lelkesen karolta fel az iszonyu elemi csapás, a tűz által sújtott városok szerencsétlen lakoságának ügyét s adományaival ömegeresen siet a nyomor némi enyhítésére. — A városi tanács csütörtöki ülésén a máj. 18-án tartandó közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében Eperjesnek és az eperjesi kollégiumnak 150—150, a n.-károlyi és toroczkóiaknak 100—100 s így összesen 500 frtot küldött el. L a p u n k pedig id áig is a károsultaknak közel harmadfélszáz forintot gyűjtött, s nagy összegre megy az is, a mit egyes

áldozatkész küldöttek a Steinfe tetett poste eddigi adon derman nagykároly kot arany rencz sz Nagy jöved vesevnytl vára e hó Az eszme lassly Irma nap értekez Simonyi E Steinacker s elválata értékezetlen a világhírű ködése má fényes erkő — Gy az eperj károsult Bethlen dalegylet, M jos, dr. U j és Wottawa déselül köve Kar, énekl (könyörlete verseny etu Zichy Géza Zöld erdőbe c) Románok énekl br. rolt a gró Márton Imre József és M zárt „Don J Zichy G énekkarra gr. Zichy G Wottawa He 7). Magyar a gr. Zichy G Wottawa He gr. Zichy G 9.) Kar, éne Helvárok: P sorban 3 frt, sorban 2 frt, jegy 1 frt D válthatók ifj kedésében és a jótékony ca tel fogadtatn — Török Török Öt gyakoriati t czen város t fája, Uhat, S gekről, mely száma. A csi hető térképek ket, vetéseket sarj erdöket, épületeket; c szati naptár i alakkal birna bor urnál. — Kato hadtest ügyv te városunk p hadsereg és k egyéb szükség kozni kívánó zékét közölje tek begyűjtés a gazdasági e — A cz gonárya, He gr. Károlyi T kegyeskedett adományt nem tel, s közönsé nösségra hozn ma napig 268 felet fedezni me előállítás köl máj. 14. Neme — Chal most városuk taniában lévő temploma épít — Nagy ben. A budap által a magya ben behozatala hoz tegnapelő a k a d é m i a budapesti egy megküldötte id bau betérjeszte sok történeti a kel bővített em pedig ugyanez Ernő (a Nagy budapesti jogh akadémiai igaz tartatott meg ben a 110 jogt venen jelentek Zoltán 4 j p á d 4 j h. kivanalmára f nyét, mielőtt l yozta, hogy e szinezete ninc szigoru tárgyi letben tartás állott egymás szöszölői külö

ni, — hogy
alami sógoránál
gyan reperálni,
ani hangszereké-
lett reperálni,
t elrejtve, és a
ést. Elutazása
lte Berki feketé-
g ürügyet ta-
g üt foritossal
e hol egyik, hol
etés eszközlése
vannak tartó-
a kísértetnek a
erkiné a test
0 forint Pallagi
beré volt, ki
reczenben; de
lt inni s ekkor
m április hó-
e pedig 2242.00
t minden vidé-
gyűlés. Az
örtök délutáni
ossága, legin-
t vagy magá-
b részben egy-
kerültek tár-
st. Az ülésen
10—12-en A
á a h. m. vá-
testületének
és Ferencz és
atai az ottani
(utazások, ju-
remények gyá-
A m. szigeti.
József átvizsgá-
ból kiküldött
letett, a ly-
4/5-diki meg-
ges felvilágo-
zatott. Elvas-
szter leirata,
gymnasium V.
tanulók lét-
s maximumot
ben előírt in-
exi kilátásba,
mei viszonyá-
kári; a mi
e tárgyban
szter továbbá
i lycum is az
é érdeklésben
é felhívások
gnak. A Deb-
kítése, hogy
k kiadásából
rendelkezés
is megtette
vétett. A n.
a ügyet a
t szabályo-
túl végett ki-
Csütörtöki
iskolai bent
azó szegény
vább utazha-
esse részére.
nk alapján —
fel, hogy a
dott e sze-
nek, de czára
ri hivatalnál.
s helyen fel-
miszerint a
pntzárából,
személyesen
talványozott
rebb kész-
zításnak.
dor helybeli
arcz Armin
lona a kis-
ezeni kollé-
nd halála al-
tást adtak ki.
összes ta-
tja, hogy a
kartárs LEN-
zeni ev. ref.
szültséggel
é évig viselte
2-én néhány
es korában
maradványai
or fognak a
ai sirkertben
ecen 1887.
rendező bi-
helyi vasut
rendelkező-
osultaknak.
i hatóság is,
is lelkesen
pás, a tűz
venen lakossá-
gesen siet a
v á r o s i
kán tartandó
reményében
kollégiumnak
rozkóiaknak
rtot küldött
a g á r s u l -
tot gyűjtött,
mit egyes

áldozatkész polgár s intézetek közvetlenül
küldötték el az illető városok hatóságához.
Steinfeld Antal ut tegnap 100 frtot tét-
tetett postára a nagykarolyiaknak. Minden
eddig adományt pedig fölül mul a Bie-
derman E, nagykereskedő, ki mindjárt a
nagykarolyi tűzvész utáni napon 500 fran-
kot aranyban küldött Domahidy Fe-
rencz szatmármezei főispánhoz. —
Nagy jövedelmet lehet várni attól a hang-
versenytől is, mely a tűz által sújtottak ja-
vára e hó 23-án fog megtartatni a Bikában.
Az eszme gr. Dégenfeld Józsefné szül. Szil-
assy Irma ő méltóságáé, ki e végböl teg-
nap értekezletre hívta össze Simonffy Imre,
Simondy Emil, Lengyel I. Márton I. Kövy L.
Steinaecker Sándor és Mácsai Sándor urakat,
s elvállalta a hangverseny fővédnökségét. Az
értekezlet jelen volt gr. Zichy Géza ur is,
a világhírű zongora művész, kinek közremű-
ködése már eleve is biztosítja a hangverseny
fényes erkölcsi és anyagi sikerét.
— Gróf Zichy Géza hangversenye
az eperjesi és nagykarolyi tűz-
károslutak javára, báró Otterstedt
Bethlen Sarolta grófnő, a debreczeni
daleylet, Márton Imre, Hitessy La-
jos, dr. Ujfalu József, Mácsai Sándor
és Wottava Henrik urak szives közreműkö-
désével következők tartatik meg mással: 1)
Kar, énekli a debr. daleylet 2. a), Charité"
(könyörületesség) dal Rossiniól; b) Hang-
verseny etude gr. Zichy Gtől, előadja gr.
Zichy Géza 3. a) Az öreg dalnok éneke b.)
Zöld erdőben, dalok gr. Zichy Gézától
c) Románcz, Donizetti Don pasqual-jából
énekl br. Otterstedt Bethlen Sa-
rolta grófnő 4) Vonós négyes, előadják
Márton Imre, Hitessy Lajos, dr. Ujfalu
József és Mácsai Sándor urak 5) Ábránd Mo-
zárt „Don Juan”-jából, átírta és előadja gróf
Zichy Géza 6) Bucsú ezereade,
énekkarra — zongorakísérettel szerzte
gr. Zichy Géza. Előadja a debr. daleylet,
Wottava Henrik ur zongora kísérete mellett.
7) Magyar ábránd írta hegedű és zongorára
gr. Zichy Géza. Előadják Márton Imre és
Wottava Henrik urak. 8) Magyar Rhapsodia
gr. Zichy Gézától, előadja a szerző. —
9) Kar, énekli a debreczeni daleylet.
Helyárak: Páholó 6 frt, Kórszék az első két
sorban 3 frt, a harmadik, negyedik, ötödik
sorban 2 frt, zártszék 1 frt 50 kr Belépti
jegy 1 frt Deák jegy 60 kr Jegyek előre
válthatók ifj Csáthy Károly ur könyvkeres-
kedésében és este a pénztárnál. Felül fizetések
a jótékony czél iránti tekintetből köszön-
tet fogadtanak és hirlapilag nyugtáztanak.
— Térképek a debreczeni vadászok-
nak. Török Gábor városi főördömszer igen
gyakorlati térképeket állított össze a Debre-
czeni város tulajdonát képező Nagyerdő, Apa-
fája, Ohat, Savógyuth és Guth nevű erdősé-
gekről, melyek vadászok számára vannak
szánuva. A csinos, világos és könnyen áttekin-
thető térképek feltüntetik a tisztas területek-
et, vetéseket, ültetvényeket vizzállásos réteket,
sarlj erdőket, nyiladékokat, utakat, kutakat,
épületeket; csatlóva van hozzájuk a vadás-
zati naptár is. A térképek, melyek zsebkönyv
alakúak bírnak, megrendelhetők Török Gá-
bor urnál.
— Katonák élelmezése. A cs. kir. 7-ik
hadtest ügyvivőse. Temesvárról megkeres-
te városunk polgármesterét az iránt, hogy a
hadsereg és katonaság élelmezése és más
egyéb szükségleteknek előállítására vállal-
koni kívánó magánosok, vagy cégek jegy-
sékét közölje vele. Ezen megkeresést az ada-
tek begyűjtése végett a városi tanács kiadta
a gazdasági egyesületnek.
— A czepléd u. ev. ref. templom or-
gonájára, Hegyi Mihályné ő nagysága utján,
gr. Károlyi Tiborné Dégenfeld grófnő 25 frtot
kegyeskedett hozzá küldeni; mely kegyes
adományt nem kések a legmélyebb hálaérzet-
tel, s köszönetem kifejezése mellett nyilván-
osságra hozni. Az orgona alap e szerint
mai napig 2686 frt, mely összeg körülbelől
felet felezi már a tervbe vett díszes orgona
előállítás költségeinek. Debreczenben 1887.
máj. 14. Némethy Lajos ev. ref. lelkész.
— Chaldeai ker. papok gyűjtésnek
most városunkban könyöradamánt a Mesopo-
tániában lévő Gulmer Mátha nevű egyház
temploma építésére.
— Magyar nyelv a magyar ezredék-
ben. A budapesti mindkét egyetem polgárai
által a magyar nyelvnek a magyar ezredék-
ben behozatala érd-ékben indított mozgalom-
hoz tegnapelőt a debreczeni jog-
akadémia polgárai is csatlakoztak. A
budapesti egyetemi ifjúság már korábban
megküldötte ide az országgyűléshez e tárgy
bau betérjesztett kérvényét, mely terjedelmes,
sok történeti adattal s közjogi fejtegetések-
kel bővített emlékiratszerű munkát; szerdán
pedig ugyanczen ügyben megérkezett Nagy
Ernő (a Nagy György kormánybiztos fia)
budapesti joghallgató is. Az értekezlet az
akadémiai igazgatóság engedélyezése mellett
tartott meg s igen népes volt, a mennyi-
ben a 110 joghallgató közül körülbelől het-
venen jelentek meg. Elnökké Olchváry
Zoltán 4 jh. jegyzővé Falussy Ar-
pád 4 jh. választották, ki a többség
kiánálmará felolvasta a budapestiek kérvé-
nyét, mielőtt már az elnök erősen hangsú-
lyozta, hogy e gyűlésnek semmiféle politikai
színezeete nincsen s kérte a jeleavoltakat a
szigoru tárgylagosság és a komolyság tisz-
telben tartására. Az értekezleten két párt
állott egymással szemben, egy nagy, melynek
szószólói különösen Slosvay Bálint, Boros

Jenő, Márton Kálmán s Udvarhelyi Béla vol-
tak, kik a budapestiek kérvényéhez való
csatlakozást ajánlották, — és egy kisebb,
melyet Falussy Arpád és Nag Kálmán kép-
viseltek. Ez utóbbiak is azonban siveleg hoz-
zájárultak ahhoz, hogy a magyar nyelv jogai
a hadseregnél is tért nyerjenek, de ezuttal csak
annyit kívántak kérni, hogy az egy éves ün-
küntéseknek a tiszt vizsgának magyar nyel-
ven való letehetése engedélyeztessék, mint a
mely czimen lett tulajdonképen összehiva az
értekezlet. Hosszas vita után az Slosvay Bálint
indítványa emelkedett érvényre, mely sze-
rint a debreczeni jogakadémiai ifjúság is ké-
relmezi a magyar vezényszónak a magyar
ezredékben való behozatalát s a külön kérvé-
ny elkészítésére Slosvay Bálint, Falussy
Arpád, Nagy László Nagy Kálmán, Olchváry
Zoltán és Márton Kálmán urakból egy biz-
zottságot alakított, mely e kérvényt már
tegnap el is készítette. Az országgyűlésen
Thaly Kálmán városunk I. kerületének orsz.
képviselője fogja benyújtani. Az értekezletre
melyen jelen volt Br. Fejérváry Imre 2 jh.
(a honvédelmi miniszter fia is) a gazdasági
akadémia hallgatói is meghívtattak de közü-
lük egyet se láttunk ott.
— Egy jó családból való 14—15 éves
fiú, Löffkovits Arthur s T. sa órá s és éksze-
rész üzletébe tanulóul fölvetetik.
— A mi kórházunk mizériái. Teg-
napelőtt éjjel ismét egy oly eset adta elő ma-
gát, mely csak is arra szolgálhat, hogy még
sötétebb színben láthassuk a mi városi köz-
kórházunk nyomorúság állapotját és sür-
getőleg követeljük hogy e szegényteljes állapot
megszüntetése iránt a városi hatóság mielőbb
intézkedjék. Az eset következők. Csütörtökön
este a Szatmár felől jövő vonattal egy szegé-
ny ember érkezett városunkba, hogy itt
életveszélyes betegsége felől valamely or-
vostól tanácsot, ellene segítséget kérjen.
Az uton betegsége még nagyobb mértékben
támadta meg, így az indóházhoz közel fekvő
10 krajczáros szállóban kért magának helyet,
hol éjjel felé roppant kínok fogták el. A
szállóból előbb Dr. Balkányi Ede, azután Dr.
Popper Alajos orvosokat hívták el hozzá.
Ezek azonnal beláttak, hogy itt csakis gyors
orvosi operatívával lehet segíteni, különben a
beteg a halál. De a hely alkalmatlan volt erre.
A szük szobában több vendég is fektűt, s
s ezenkívül az okvetlenül szükséges
meleg fürdő s az ápoláshoz megkívánt egyéb
eszközök sem állottak rendelkezésre. A há-
ziaknak legjobb akaratul sem állott mód-
jukban hogy a kádat, a melegfürdőt megad-
hassák. Ily körülmények között az orvos urak
gyorsan egy rendőrt küldtettek a város házán
tartózkodó biztoshoz, hogy az élet-halál kö-
zött lebegő szerezésen bostegnek a városi köz-
kórházba azonnal felvételére irántézkedjék.
A biztos azt válaszolta, hogy éjjel a kór-
házba nem lehet betegét fölvenni. Az orvo-
sok, miután a hely nem volt alkalmas, mi-
után meleg fürdőt nem lehetett készíteni, az
operatívát, melyet e gy e d ű l lehetett
voina az életnek megmenteni, nem hajthatták
végre és a szegény ember a szállóban reggel
— meghalt. Valóban szegényelnünk kell,
hogy a nagy, népes, gazdag Debreczen szab.
kir. városnak ilyen közkórháza van, ilyen
szervezettel. Egy régi, rozszant egészségelen
épület csoport er, hol a betegek mind-
untalan szük, alacsony, kevés
világítással bíró szobákban
vannak összezúfolva; hol a különböző nemű
betegeket is ugyanazon egy helyre kell el-
helyezni; s ha már az ágyak mind le vannak
foglaltva, azok pedig mindig megvannak telve,
a padozatra letett szalmaszékkekre; ha pe-
dig már az asztalozások sem férnek, a jelente-
ző betegeket visszautasítják. Az ápoló szemé-
lyzet kevés, a kórház berendezése, szervezete
olyan, hogy a betegeket csak a nap bizonyos
óráiban lehet fölvenni. Meddig marad még
így? meddig kell még pirulva, szegényelve
néznünk e nyomorúságos emberbaráti czélokra
épült közintézetünkre, hol napról-napra elő-
fordul egy-egy embertelen cselekmény, a
helyett, hogy a keresztényi sze-
retet bármely perczben s mindenki-
szemben gyakorolhatná ott jó tetteit. Az új
közkórház tervei és költségvetése már régen
készen vannak. Mikor fognak az építéshez?
Azt mondják, hogy a városnak nincs rá pén-
ze? Talán évek multával lesz? Akkor is bi-
zonyára kölcsönből kell építeni. Ezért pe-
dig nem érdemes még éveken át annyi ember
életét feláldozni, még éveken át a szegény
terhét hordoztatni nagy Debreczen városával.
— Kérem. Tegnapelőtt csütörtökön
Czepléd utcán keresztűl több darab kés el-
vezett. A becületlen megtaláló kéri, hogy
azt Rózsátr 10-ik számu házhoz vigye el.
Jutalmát elveszi.
— Nagyvárad hírek. Báró Kö-
nigs w a r t e r Herman és menyaszszonya
Blasovich Melanie N Váradról való távozásuk
alkalmából következő jótékony-egyleteket
az alább elsorolt összegekkel segélyezték és
pedig: a városi szegények közt valláskülönb-
ség nélküli való kiosztásra 300 frtot, a vá-
rosi árva ház alapjára 200 frtot, jogász se-
gélyegylet javára 100 frtot, a gymnasiumi
segélyegylet javára 100 frtot s végre a tűz-
oltó egylet javára 100 frtot — A nagy
piaozot 116645 forintnyi költséggel
s a b á l y o z n i fogják. A belügyminis-
ter ehhez engedélyt megadta. — V á r a d i
b o r o k o s z t r á k f ő h e r e z e g a s z t a -
lán. Lipót főherczegnék nagyon megtetszett
Stidl Ferencz „Ermellékije”, s a főherczegtől
600 literre megrendelés is érkezett Stidlhez.

A nagyváradi városi közgyűlé-
Eperjes, Nagy-Károly és Toroczko tűzkáro-
sultjainak segélyezésére 100—100 frt és Kur-
tisnak ugyane czéla 50 frtot szavazott
meg. — Uj leányiskola felállítását határozta
el Nagyvárad város törvényhatóságának csü-
törtöki közgyűlése s a telek megvásárlására
6000 frtot szavaztak meg.
— A szovátiak kerelmei. A szomszéd-
dos Szovát községből, hol Debreczen városá-
sának nagy földesuri birtoka van, tegnap
két küldöttség is jart városunkban Simonffy
Imre kir, tanácsos polgármesternél. Az egyik,
mely Jakucs Sándor lelkészből, és a kura-
tortól állott, az ottani ev. ref egyház nevé-
ben az iránt kérelmezett, hogy a város en-
gedje el az ujonnan épült leányiskola telke
után az örök tulajdonjog elismeréséül évente
fizetni tartozott egy arany díjt, sőt enged-
je meg azt is, hogy e telket az egyház, mi-
után azt külföldre hozná, mint iskolai
czéla nem lehet használnia, a maga nevére
átírássa. A másik küldöttség a tűzoltó
egylet részéről jött be, hogy a város engedje
át a tűzoltó egylet használatára az ottani
piacon fekvő s Debreczen város tulajdonát
képező mérszázék épületet, mely már régebb
idő óta semmire sem használtatik.
— Helyegyzítés. A d a k o z á s
c z e g l é d u t c z a i e v. r e f. u j t e m p l o m
f e l s z e r e l é s e r e c z i m ű h o s s z a b b
nyilvános nyugtázásban tollhiba folytán ne-
hány számadat hibásan volt kitüntetve. Így
például a csapó külvárosi II. tizedben Bartha
Dániel és Tóth Károly urak gyűjtőívének
végösszege 14 frt; a czepléd-külvárosi II. és
III. tizedben Szabó Sándor és Tókes Imre
urak gyűjtőívének végösszege a II. tizedé
10 frt 75 kr, a III. tizedé 9 frt 46 kr, egvűt
20 frt 21 kr.
A szatmári gyilkosság.
— Saját levelezőnkől.
Szatmár, 1887. május 13.
Röviden, távirati uton már tudattam,
hogy Bartha Endre hírneves ügyvédet, a
szatmári függetlenségi párt országgyűlési
képviselő jelöltjét má deli 11 és fél óraker
uonaköcsöse S i k K á r o l y elzűlött erdősz
puskával boszúit a gyonylőtte. Ezen szenzá-
ciós esemény híre egy pillanat alatt bejárta
az egész város és annak minden rendű és
rangu lakosságánál óriási izgatottságot, elke-
seredest szűlt, mert Bartha Endre közsze-
retetnek közbecsülésnek, örveudó ember volt.
A gyilkosság részleteiről a következők-
ket tudtam meg hiteles információk és sze-
mélyes meggyőződés alapján.
A gyilkosnak u n o k a ö c s c s e és
azonkívül g y e r m e k e i n e k törvényesen
kinevezett gyámja volt. — Sik Károly
qualifikált embert volt ugyan, de könyelmű
élete teljesen elzűllötté tette. Bartha Endre
több ízben segítette bajában anyagilag is,
és ilyenkor természetesen nem maradtak el az
erköcsi pirongatások sem. Legutóbbi kérését
azonban Bartha Endre megtagadta, és mert
Sik Károly az ő gyámi eljárás is kifogá-
solta és magát anyagilag is megrövidítve
érezte: bosszat eskűdött az áldozat fejére.
Pénteken délelőtt 10 óra tájban Bartha
Endre kocsián épület fák bevásárlása végett
a Szamos partján lévő Máyer fakeskesked-
sábe ment. Ugy 11 óra tájban az ott dolgozó
Endetiszhez egy előtte ismeretlen elzűllött
egyen közeledett azzal a kérdéssel, hogy
„hol a gazdád”? A kocsi s mit sem
sejtve felelé: „amonda van, fát válogat”. Ne-
hány percz mulva a kocsi s egy kérdést in-
tézendő gazdájához közeledett és ugyan ab-
ban a pillanatban érkezett oda S i k K á r o l y,
a gyilkos is. „Na kutya, jó hogy találtalak,
most e számolhatunk” és a következő pilla-
natban arczán és bal szemén találva holtan
rogyott össze Bartha Endre.
A körülötte állók az ijedségtől megder-
medve mit sem tehettek s csak akkor nyul-
tak a gyilkos után, mikor az odarohanó ren-
dőnek maga mondta: „kiszérjenek be kenetek”
A puskát az áldozat mellé dobta, és egész
fél-knyugodtsággal ment a város házára, a
hol Kiss Gedeon főkapitányának röviden
mondá: „Na Gida bácsi, megölttem Endrét.”
A nép már ekkor körül vette a város házát
s csak nagy nehezen oszlott szét.
Az áldozatot pedig kocsiára téve a szat-
már megyei közkórházba szállították, a hol
a hirtelen bekövetkező halál konstálva lett.
Ez alatt megvitték a hirt Bartha Endre
ifju nejeinek és családjának, a kik a néptö-
megetől körül véve csak a szeretett férj és
atya holttestéhez érkezhettek.
A gyilkost azonnal letartóztatták s bár
e pillanattal kihallgatva nem lett, de övéinek
nyugodtan valja be, hogy tette oka bosszúja
mert Bartha Endre neki sok rosszat tett,
és azt így fizethette vissza.
Sik Károlyt jogot végett, 35 éves, nős
3 gyermek atyja, de a saját könnyelműsége
nyomorulttá tette, úgy hogy az utóbbi időben
semmiféle összeköttetése, sem állása nem volt.
Bartha Endre puritán jellemű,
lovagias érzelmű, minden tekintetben társa,
dalmilag kimagasló 35—38 éves férfi volt,
ki polgártársai bizalmát a legnagyobb mérték-
ben birta. Minden mozgalomnak élén áll-
lott, minden eszmének uttörője és a felmerülő
nehézségeknek bátor legyőzője volt. A poli-
tikai életben is vezérszeretpet játszott és a
legutóbbi országgyűlési képviselőválasztáson
csak néhány szavazattal győzött mellet-
te Baross Bálint a jelenlegi képviselő.

Városi bizottsági tag. — a gazdasági
egylet alelnöke és majdnem minden egyesü-
letnek választmányi tagja volt.
Bartha Endre nemcsak Szatmár várme-
gyében, hanem az egész vidéken első lövő és
vívó hírében állott s bár ő maga ennek be-
bizonyítására az alkalmat soha sem kereste,
de azért eme lovagias tulajdonságának már
több áldozata volt. Ezért a kik nem szeret-
ték, féltek tőle és a mint mondják méltán.
Az ily gyászos véget ért férfit fiatal
bájos neje mellett 3 gyermeke gyászolja,
kik közül 14 éves leánya kitűnő vívó hí-
rében áll.
A temetés napja még nincs megál-
lapítva.
Legujabb.
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
BUDAPEST, május 14. Az új or-
szággyűlés híre szerint szeptember 26-ára
fog egybehivatni.
BUDAPEST, május 14. Az erdélyi
bazar fokozódó érdeklődésnek örvend.
Tömeges vásárlások folytán nagymértű
utanszállításokat kellett megrendelni. —
Tegnap eredmény fényes, több mint
1500 látogató után beletpi jegyekből
befolyt 500 frt; eladatott 4000 frt ér-
tékű tárgy, megrendelés történt 6000
frtnyi értékben.
BUDAPEST, máj. 14. A képviselő-
ház mai ülésén Baross közlekedés-
ügyi miniszter betérjeszté a Magyar-gács-
országi vasutrá vonatkozó törvényjavas-
latot. Az állami garántia további kiter-
jesztése iránt ezután tárgyalás alá véte-
tett a kvótajavaslat. — H e g e d ű s
előadó elfogadásra ajánlotta, E n y e d i
L u k á c s függ. párti képv. ellene szűlt,
G á l m é r s e k e l t ellenzéki pedig pártja
nevében e l f o g a d t a a javaslatot. —
A javaslatot a miniszterelnök felszólalá-
sa után a ház nagy többséggel elfogadta
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Farbiger, schwarz- und weissei
dener Atlas 75 kr. per Meter bis fl. 10.65
(in je 18 verschiedenen Qualitäten) versen-
det in einzelnen Roben und Stücken zoll-
frei ins Haus das Seidenfabrik-Depot G.
Henneberg. (k. u. k. Hofliefer.) in Zürich
Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr.
Porto.
A „Phönix” biztosító társaság
tekintete: vezérügynökségének
Debreczen.
A folyó hó 6-án városunkban dult óri-
ási tűzvész elhamvasztotta önkéni biztosí-
tott lakházunkat, önkéni be nem várva a kár-
bejelentését, már másnap kiküldötték hozzánk
becsűlőket, kik igen tetemes kárainkat a leg-
nagyobb méltánossággal megállapítván, a kár
összegeket azonnal kifizették.
Az önkéni példásan gyors és előzékeny
eljárásának köszönhetjük tehát, hogy már ma
birtokában vagyunk a vesztésűnknek fedező
pénzösszegnek, s hozzáláthatunk házáink fel-
építéséhez, kedves kötelességet teljesítünk
azért, mikor hálánkat a nyilvánosság előtt
is lerojjuk, s a „Phönix”-et a biztosító nagy-
közönségnek szívóbul ajánljuk.
Nagy Károly 1887. május hó 8-án.
id. Roth Károly Riskó János
Rantz Mária Blázer György
Havale Györgyné Buchman Mátás
Len József Fülep György
Kotárka Mihály Rantz Márton
ifj. Rantz János.
Özv. Schwarzné
női friseurne
lakását Széchenyi utcaza 1813 sz.
Mentzéné-féle házba tette át.
A n. é. hölgyközönség további párt-
fogását kéri tisztelettel
Özv. Schwarzné.
Hirdetés.
Zálog kölcsön intézetemben mindazon
tárgyak, melyeknek határideje lejárt
folyó évi május hó 17-én délután 3 óra-
kor árverés utján — iparhatósági kikü-
ldött jelenlétében eladatnak.
Kelt Debreczen 1887. Május 1.
KATZ JAKAB.
Bejárat: Teleki utcaza felől jobb-
oldal 2 ajtó.

Látványosság Debreczenben

Alulírottak van szerencséje a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy helyben a Hungaria kávéházzal szemben kilencz év óta fennállott kész férfi és gyermek ruha raktárt a

Piac és Miklós-utcai sarok boltba, Czégeli házban a megyeházzal szemben.

tetemesen nagyobbitva, a kor igényeinek megfelelően és egészen nagyvárosi minta szerint berendeztem s után nevezett üzlet egy kizárólagos

Bécsi kész férfi és gyermekruha nagykereskedés fiók üzlete

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden czikkeimet a legolcsóbb árakban kiszolgálhassam.

Köszönetem kifejezésével az eddigi pártfogásért, ezt jövőre is kérve maradtam,

Teljes tisztelettel

Feuerwerker Ignác.

Enggenbergi, Grác mellett (Steierország.)

Vizgyógyintézet

nagy magaslapon fekvő fenyő-erdővel körítve, gyönyörű kilátással Grác és környékére, egész éven át meg van nyitva. Prospectus kívánatra ingyen az igazgatóság által.

Füüdörvos: **Dr. J. ANCA.**

Friss fenyőfa-kivonat, egy äveg (két füüdöre elegendő) 40 kr.

25839

III. 1887.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a következő tárgyakat és pedig 1 Ajtófából, 1 dupla ajtófél (3 drb. keresztvassal.) 2 drb. ablak ráma kül és belső része valamint hozzá való spalet sarokkal. 8 drb. ablak f. év május 18-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

A jelzett tárgyak megtekinthetők a kir. pénzügyigazgatóság épületében Czegléd-utca 2 sz. alatt az udvarban földszintén.

A kitzűött határidőn venni szándékozók meghívatnak bővebb felvilágosítást az emeleten balra 2. sz.szobában nyerhetők.

Debreczen 1887 május 9.

M. kir. Pénzügyi igazgatóság Debreczenben.

Nyirfabalzsam-szappan.

Bergmann és társától Drezdában saját szerű összeállításával egyedüli szappan, mely minden bőrtisztítástalan-ságot, bőrküteget, az arc és kéz verességét eltávolítja és gyönyörű szép arczszínt kölcsönöz. Ára darabonként 25 és 45 kr. Kapható **Dr. Rothschnek Emil** győzsertárában.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem 11 sorsjegy 10ft

Főnyeremény készpénzben
50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-trodaja: Budapest, váci-utca 6. sz.

Az egész világ előtt kedvelt

a dr. GREENSILL-féle fogszerek mindennapi használata, egészséges fogak megtartására (a száj tisztítására). Aki ezeket egyszer használta, bizonyosan félretesz minden más szert.

500 aranyat fizetek annak, ki ezen szerek használata után fogtájást kap vagy lehellete büzös leend. Egy

üveg szalicilsavas szájvíz 40 kr., egy karton fogszűrő a legfokébb fogakat hóféhére változtatja 40 kr., egy csomag Greensill fogpásztá napi használatra a fogak épentartására 35 kr., Dr. Greensill Róbert-féle fogkefe 30 kr. Dr. Greensill Róbert tanár Párisban. Főraktár Budapesten, Török Józsefnél Király-utca, Dankovszky István József 2. sz., Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek Emil, Balázs Odön és Martony Lajos fodrásznál.

245 szám.
1887.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi hogy a debreczeni kir. járásbírószág 536 P. sz. végzése által özv. Sepsy Pálné debreczeni lakos javára Ács Nagy László bérlő ellen 300 frt tőke ennek 1887 év Jan. 11. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 57 frt. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólalag lefoglalt és 1231 forintra becsült lovak szekér s függő termésekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladnak.

Mely árverésnek a 5471 P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperesnél a kösöly szegén leendő eszközölsére 1887 ik év Május hó 28-ik napján délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahöz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az : érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX t. cz. 107 §-sa értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Debreczen 1887-ik évi május hó 12. napján.

Várady Imre
kir. bírósági végrehajtó.

Étterem és kávéház megnyitás

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. kö. zönséget, hogy eddig czegléd utcán, a hentes társulat házában volt

Kávéházzamat

jelenleg saját házamba Nagyvárad-utca 2226 sz. alá tettem át s azt egy

Étterem és kávéházzal

egybekötve ujonnan és csinnal rendeztem be f. hó 14-én ma szombaton este jól szervezett zenekari kísérettel mellett

megnyitom.

Türekvésem leend jó és tiszta kezelésű italok és ételek kiszolgálása.

B-cses pártfogásukat kérve maradtam tisztelettel

Kiss András.

1887-ik évi

Mindenféle friss töltésű ásványvizeket

továbbá

törött kész festékeket

szoba-lagot, mely a bekenés után 2 óra múlva teljesen megszárad, és

fűszer árukat

ajánl tisztelettel

VARGA LAJOS

főtér, a posta épület mellett.

Az 1845. év óta fenálló, es több világhírdítések alkalmával legnagyobb díjakkal kitüntetett

Üvegmetsoz-írás,

litoraphia es gép gyémántgyár, csak Bécsben IX. Alserstrasse 8.

ROSENBERG HERMANN

ezelött Légrádi József ajánlja dusan berendezett gyári raktárát, ahol mindennemű nagy-ságu keret és keretmélküli gyémántok, üvegek, elárusítók, üveghúta tulajdonosok, látszerések és gépészek részre kaphatók. Továbbá: gép-gyémántok a gépészeknek kemény, aczel, pir és porcellán hengerek lesimítására. Gyémánt fúrókat stb. Arjegyzékek és képes mintalapok kívánatra díjmentesen küldetnek szét. Végül ajánlok brilliántokat es mindennemű esizolt köveket.

SZIVES TUDOMÁSUL.

Gyárhelyiségiem és raktáram nagyobbitása miatt 1887 május 12-étől.

saját házamba
Bez. Kolgasse No. 16. Wien költözködöm.

Rezsó trónörökös Ő es. kir. Fensége a kiviteli czikke bécsi mintatárlatán a krondorfi savanyuvizet a következő szavakkal tüntette ki: „Ez az a jó krondorfi, — ritkán hiányzik asztalunkon!”

Debreczen és vidéke tisztelt közönségéhez!

A gyógyevad beálltával felhívjuk figyelmét a hirneves

KRONDORFI SAVANYUVIZRE

Koronahercegné Stefánia-forrásra

mint a legmegbízhatóbb gyógyszerre köhögés-és rekedtségnél, nyeldeköl-tüdő és gyomorburutnál, valamint az alsótest bántalmainál.

Borral vegyítve a legfelségesebb ital!

A krondorfi savanyukut magyarországi főraktára SCHWIMMER ÉS KELL, BUDAPESTEN.

Főraktár Debreczenben:

CSANAK JÓZSEF czégnél.

Stefánia koronahercegné Ő es. kir. Fensége iöudvarmestere:

„Ő es. kir. Fensége a koronahercegné örömmel vett tudomást a „Koronahercegné Stefánia-forrás” kelendőségéről.” Pálffy s. k.

10 forint

Biztos kereset naponta

MINDENKINEK,

a ki törvényileg kiállított részletek eladá-ával lakhelyén foglalkozni akar. Tudakozodhatni.

FUCHS H.

bankházban.

Budapest, Dorottya utca 9. szám.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirlapokban feldicsört gyógyszernek közül melyiket használja betegség ellen, az írjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek Lipcsébe s kérje a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvecsében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatlan betegség is szerencsésen elhárítsassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségébe nem kerül.